

Hulladékkezelő vállalatok Európában

David Hall PSIRU, 2006. február
d.j.hall@gre.ac.uk

A jelentés az EPSU megbízásából készült, az Európai Bizottság pénzügyi támogatásával. A benne foglalt nézet az EPSU-tól származik, és a Bizottság nem felelős az itt közölt információk semmilyen nemu felhasználásáért.

1.	Vállalatok
1.1.	ÁTTEKINTÉS.....
1.	táblázat A legnagyobb hulladékkezelő vállalatok Európában, 2006. január.....	3
1.2.	TULAJDONOSVÁLTÁSOK.....	4
1.2.1.	<i>Remondis (Rethmann)</i>	4
1.2.2.	<i>FCC (Fomento de Construcciones y Contrata SA)</i>	5
1.2.3.	<i>CESPA (nem a Ferrovial tulajdona)</i>	5
1.2.4.	<i>Van Gansewinkel</i>	5
1.2.5.	<i>Cleanaway Germany</i>	5
1.2.6.	<i>AVR</i>	5
1.3.	PROFITKÉNYSZER	6
1.3.1.	<i>Cleanaway</i>	6
1.3.2.	<i>Veolia-Onyx</i>	6
A ábra.	Veolia: várt profit	6
1.4.	ÁLLAMI/MAGÁN RÉSZESEDÉSEK.....	6
2.	A szektor kérdései.....	8
2.1.	FIZETÉS ÉS EROFORRÁS-KIHELYEZÉS.....	8
2.2.	KÖZBESZERZÉSI IRÁNYELVEK ÉS VERSENY: INHOUSE KÖZBESZERZÉS ÉS PPP	8
2.3.	CSOMAGOLÓANYAGOK	9
2.4.	HATÁS AZ ENERGIAÜGYRE.....	9
2.5.	AZ ÚJ TAGÁLLAMOK HULLADÉKKEZELÉSÉNEK GONDJAI.....	9
2.6.	JOGSÉRTÉSEK ÉS LEMARADÁSOK	10
2.6.1.	<i>Korrupció</i>	10
3.	Foglalkoztatás	10
2.	táblázat A JRC előrejelzése az újrahasznosításban dolgozók számáról az új tagállamokban.....	11
1.	melléklet További grafikus információ a szektor szerkezetéről és fejlesztéséről.....	12
B ábra	12
C ábra	A törvények változásának várható hatása.....	14
D ábra	Integrált működés: a Veolia Environnement-től.....	15
2.	melléklet Az EU hulladékgazdálkodással kapcsolatos rendelkezéseinek összefoglalása.....

1. Vállalatok

1.1. Áttekintés

A két legnagyobb vállalat Európában még mindig a Sita (a Suez hulladékgazdálkodási divíziója) és az Onyx (a Veolia hulladékgazdálkodási divíziója). Az őket követő legnagyobb vállalatok jelenleg a Remondis, amely az RWE hulladékgazdálkodási divíziójának Rethmann általi átvétele során jött létre, és az FCC, amely függetlenedett a Veolia-tól. A Sulo Group állításuk szerint az ötödik legnagyobb, a Cleanaway Germany megvásárlását követően.

1. táblázat A legnagyobb hulladékkezelő vállalatok Európában, 2006. január

Vállalat	Tulajdonos és honlap	Anyország	Ezekben az országokban van jelen	Dolgozók száma	Forgalom millió €
Sita	Suez www.sitagroup.com	FR	Belgium, Csehország, Dánia, Finnország, Franciaország, Németország, Magyarország, Írország, Olaszország, Luxembourg, Hollandia, Lengyelország, Portugália, Románia, Spanyolország, Svédország, Svájc, Egyesült Királyság	45800	5500
Onyx	Veolia www.onyx-environnement.com/	FR	Csehország, Dánia, Franciaország, Németország, Magyarország, Írország, Olaszország, Norvégia, Lengyelország, Portugália, Szlovákia, Szlovénia, Spanyolország, Svédország, Svájc, Egyesült Királyság.	71000	6200
Remondis	Remondis www.remondis.com	DE	Ausztria, Belgium, Csehország, Franciaország, Németország, Görögország, Magyarország, Olaszország, Luxembourg, Hollandia, Lengyelország, Portugália, Szlovákia, Spanyolország, Svájc, Törökország, Egyesült Királyság	17100	3300
FCC	FCC www.fcc.es	ES	Franciaország, Portugália, Spanyolország, Egyesült Királyság	55000	2090
Sulo/Altwater	Sulo www.altwater-umweltservice.de	DE	Ausztria, Észtország, Csehország, Németország, Lengyelország, Svájc, Ukrajna	8000	1200
Cleanaway	Brambles www.cleanaway.com	Ausztrália	Egyesült Királyság (a Cleanaway Germany-t eladták a Sulo Group részére).	9973	>1300
Biffa	Severn Trent www.biffa.co.uk/	UK	Belgium, Egyesült Királyság	5441	>1050
Alba	Alba www.alba-online.de	DE	Bosznia-Hercegovina, Németország, Lengyelország	5000	>700
Cespa	Ferrovial http://www.cespa.es	ES	Portugália, Spanyolország	33000	>685
Van Gansewinkel	ING/De Graekt www.vangansewinkel.com/	NL	Belgium, Csehország, Franciaország, Lengyelország, Portugália	3500	>500
CNIM	CNIM www.cnim.com	FR	Csehország, Franciaország, Olaszország, Egyesült Királyság	2764	554
Befesa	Abengoa http://www.befesa.es/	ES	Portugália, Oroszország, Spanyolország, Egyesült Királyság, Ukrajna	1316	359
AVR	CVC (pénzügyi toke) www.avr.nl	NL	Belgium, Írország, Hollandia	2500	522
AGR	Települési önkorm. KVR Ruhr www.agr.de	DE	Finnország, Németország, Lengyelország, Egyesült Királyság	2750	>400

Ragn-Sells	Ragn-Sells www.ragnsells.se	SV	Dánia, Esztország, Norvégia, Lengyelország, Svédország	2200	325
Lassila & Tikanoja	Lassila & Tikanoja www.lassila-tikanoja.com/	FI	Esztország, Finnország, Oroszország, Lettország	5409	337
Shanks	Shanks Group www.shanks.co.uk	UK	Belgium, Hollandia, Egyesült Királyság	4131	>800
ASA	EdF (Franciaország) 100% www.asa-group.com	AT	Ausztria, Bosznia-Hercegovina, Horvátország, Csehország, Magyarország, Lengyelország, Szlovákia	2486	198
Saubermacher	www.saubermacher.at		Albánia, Ausztria, Horvátország, Csehország, Görögország, Magyarország, Szlovénia	1209	128
Becker	www.jakob-becker.de/	DE	Ausztria, Horvátország, Csehország, Németország, Magyarország, Lengyelország, Románia	1800	
Urbaser	Dragados www.urbaser.es	ES	Franciaország, Portugália, Spanyolország, Egyesült Királyság	30000	1050
Groupe Nicollin	www.groupenicollin.com/	FR	Belgium, Franciaország, Portugália	4600	230
Lobbe	www.lobbe.de	DE	Ausztria, Belgium, Németország, Görögország, Lengyelország, Portugália, Szlovákia, Spanyolország, Svájc	2,500	
Rumpold	www.rumpold.at	AT	Ausztria, Csehország, Horvátország, Szlovénia, Magyarország.		
Essent	Települési önkorm. 26%, tartományok 74%	NL	Belgium, Csehország, Franciaország, Németország, Hollandia, Lengyelország, Portugália	812	414
Indaver	Települési önkorm. (54%) www.indaver.be	B	Belgium, Csehország, Írország, Olaszország, Litvánia, Hollandia, Lengyelország, Portugália, Szlovénia, Svájc	824	211

1.2. Tulajdonosváltások

Öt nemzetközileg aktív hulladékkezelő vállalat esetén jelentős változások következtek be a tulajdonjogban. A két legnagyobb német vállalatot összevonták, és Remondis néven működik tovább. Két spanyol vállalatot a spanyol hulladékkezelők átvették a Suez-től és a Veolia-tól. Valamint a Van Gansewinkel esetén a legnagyobb részesedés állami tulajdonból magánkézbe került.

1.2.1. Remondis (Rethmann)

A Remondis 2005 januárjában alakult meg, amikor a Rethmann AG átvette az RWE hulladékkezelési üzletágát. A Remondis egy hatalmas, magánkézben lévő német multinacionális vállalat, amely hulladékkezeléssel és logisztikával foglalkozik. Működési területe kiterjed Ausztriára, Belgiumra, Csehországra, Franciaországra, Németországra, Magyarországra, Hollandiára, Lengyelországra, Szlovákiára, Svájcra, az Egyesült Királyságra, valamint Kínára, Japánra, Taiwanra és Ausztráliára. Lengyelországban piacvezetőnek tartja magát a hulladékkezelés területén. Németországban jelen van a szennyvízkezelésben is számos PPP konstrukció keretén belül.

2004-ben megállapodott az RWE-vel, hogy átveszi az RWE Umwelt, a hulladékgazdálkodási alvállalat 70%-át. A Remondis így a harmadik legnagyobb hulladékgazdálkodással foglalkozó multinacionális cég lett Európában a Veolia-Onyx és a Suez-Sita után.

Trösztellenes okokból az RWE Umwelt egy része, amely a környezeti részleg forgalmának 30%-át, és a gyűjtési piac 50%-át teszi ki, kezdetben az RWE-nél marad. Ez azt jelenti, hogy kezdetben az RWE Umwelt hazai hulladékkezelési szerződéseinek 50%-a az RWE-nél maradnak, azonban az RWE-nek szándékában áll eladni ezeket is az elkövetkező három évben. 2005. június 9-én az FT

közölte, hogy az RWE majdnem eladta ezt a fennmaradó részt; az ajánlattevők között szerepelt a Sulo, a Cleanaway és a német közszolgáltatók egyik konzorciuma.

Az összevonás után a vállalatnál dolgozók száma 22.000 fő volt, a forgalom pedig 2,5 milliárd euró. A Rethmann kijelentette, hogy a legtöbb munkahelyet nem fogja érinteni az összevonás, részben azért, mert az RWE Umwelt már keresztülment egy nagyon jelentős átalakuláson. 2006 januárjában a Remondis azt közölte, hogy 2005-ben az összes forgalma 3300 millió euró volt, a dolgozóinak száma pedig 17.100 fő.

1.2.2. FCC (Fomento de Construcciones y Contrata SA)

Az FCC spanyol vállalat, melyet a részvénytőzsde is jegyez. Közvetetten a Veolia irányítása alatt áll egy holdingon keresztül, de 2004 júliusában a Veolia bejelentette, hogy megállapodást kötött a vállalati részvényei 49%-ának eladásáról a spanyol építőipari csoport elnökszónya, Esther Koplowitz által vezetett csoportnak 916 millió euróért (1,1 milliárd USD). Az üzletben egy rivális spanyol építőipari cég, az Acciona SA megkísérelte átvenni az FCC-t, amit Koplowitz, az FCC alapítójának milliárdos lánya megakadályozott. Az Acciona az FCC részvényeinek 15%-át birtokolta a múlt évben. Az FCC a szolgáltatások területén tervszerűen terjeszkedik, beleértve a szennyvíz- és hulladékkezelést, ami hozzájárul ahhoz, hogy bevételeinek 37%-a, azaz 1088 millió euró származott a hulladékból és a talajkezelésből 2004-ben, összevetve az azelőtti év 30%-ával.

Ez az eladás csökkentette a Veolia piaci részesedését Európában, azonban továbbra is 50%-os tulajdonos a Proactiva-ban, az FCC-vel közös nemzetközi vállalkozásban, amelynek Dél-Amerikában vannak szerződésai.

1.2.3. CESPА (nem a Ferrovial tulajdona)

A CESPА korábban a Suez és az Aguas de Barcelona közös tulajdona volt, amelyet egy holdingon keresztül a Suez irányított. 2003-ban a Ferrovial, a hatalmas spanyol építőipari vállalat vette meg. A Ferrovial úgy döntött, hogy terjeszkedik a közszolgáltatások terén, és megszerezte az Amey-t is, amely az Egyesült Királyság egyik legfőbb létesítmény- és infrastruktúrakezelő vállalat. A CESPА forgalma 2004-ben 701 millió euró volt.

1.2.4. Van Gansewinkel

Korábban a holland települési közszolgáltató, az Essent tulajdonában volt a Hollandiában, Belgiumban, Franciaországban, Portugáliában, Csehországban és Lengyelországban is jelenlévő Van Gansewinkel részvényeinek 45%-a. 2005 januárjában a részesedést a holland pénzügyi csoport, az ING és a kockázati toke cég, a De Raekt vette meg nem közölt összegért. A De Raekt a magán tulajdonos, Van Gansewinkel megbízásából járt el, aki most közvetlenül vagy közvetve a vállalat 80%-át birtokolja.

1.2.5. Cleanaway Germany

2005 októberében a Cleanaway Germany-t megvette a Sulo Group. A felvásárlás magába foglalta a Cleanaway tevékenységét Ausztriában, Svájcban, Svédországban és a balti államokban. A Sulo Group tulajdonában már korábban is volt egy hulladékkezelő cég, az Altvater. A Sulo azt állítja, hogy „Az új vállalat lesz Németország második legnagyobb hulladékgazdálkodási cége, és az ötödik legnagyobb Európában, kb. 1,2 milliárd euró éves forgalommal és több, mint 8000 dolgozóval.”

1.2.6. AVR

2005 decemberében magán pénzügyi befektetők, a CVC Capital Partners (CVC), a Kohlberg Kravis Roberts & Co. (KKR) és az Oranje-Nassau Groep B.V. (ONG) konzorciuma megegyezett, hogy megveszik az AVR összes részvényét Rotterdam városától. Az üzletet várhatóan 2006 márciusában fogják megkötni. A CVC kijelentette, hogy aktív növekedési politikát áll szándékukban folytatni mind új szerződések, mind átvételek útján, elsősorban a Benelux államokban és a környező országokban, beleértve a hulladék energiacélú hasznosítását, a környezetvédelmi szolgáltatásokat és ipari szolgáltatásokat.

1.3. Profit kényszer

Mind a Cleanaway, mind az Onyx anyavállalata kijelentette, hogy jövedelmezőségük túl alacsony, és növelni kell. A haszon mértékének növelése érdekében tett próbálkozások hatással lehetnek a dolgozókra vagy a munkakörülményekre.

1.3.1. Cleanaway

2005 októberében a Cleanaway Germany-t eladták a Sulo Group-nak. A Cleanaway fennmaradó része az ausztrál Brambles-csoport leányvállalata marad, azonban a Brambles azt közölte, hogy megfontolja a Cleanaway eladását, amely „elfogadhatatlan mértéku hasznot hozott a befektetett tokére vonatkoztatva, 10,4% százalékot az első félévben december végéig. Ez jóval a 15 százalékos eloirányzat alatt volt.”.

A Cleanaway profit kényszert tapasztalt Németországban újrahasznosítási szerződések megpályázása következtében. Londoni irodáját be fogja zárni, amellyel 20 munkahely szunik meg, és a feladatköröket a brüsszeli iroda veszi át. A Cleanaway jelenleg is számos gonddal szembesül az Egyesült Királyságban a szerződesei kapcsán, 2005 márciusában elbocsátotta 4 senior menedzserét Litvániában, 2004 decemberében eladta Keilai (Észtország) PPP működésének 50%-át a Ragn-Sells részére, valamint 'könyvelési manipulációval' és a hulladékkezelési szolgáltatásaiért túlzottan magas díj kiszabásáért (PPP konstrukcióban) vádolták meg Tallinban (Észtország).

1.3.2. Veolia-Onyx

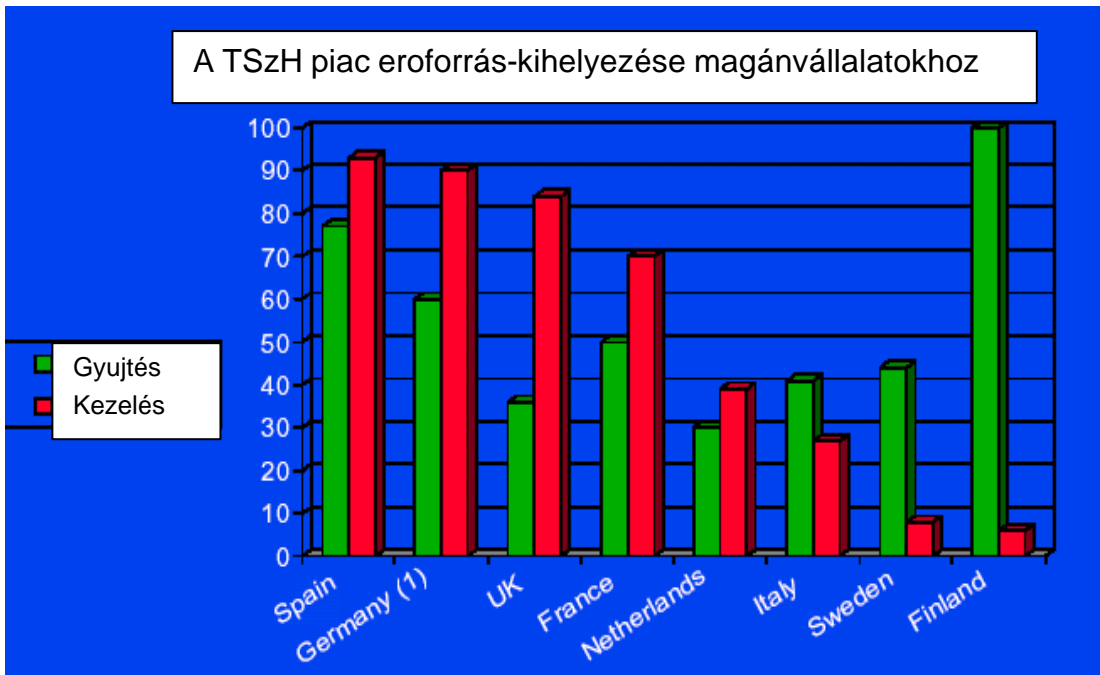
A Veolia prezentációja a profit célkitűzésekre fókuszált, amelyet a befektetett tokére vonatkoztatott haszon mértékeként definiált (ROCE). Négy csoportba osztotta üzleti tevékenységét: Franciaország, amelyet 'éretnek' nevez és a ROCE 11%; Közép- és Kelet-Európa, Egyesült Királyság és Ázsia, ahol a ROCE 7% és emelkedoben van, kontinentális Európa (kivéve a közép- és kelet-európai országokat), ahol a ROCE kb. 5%; és az USA, ahol a ROCE nem meghatározott, de valószínűleg alacsony. A szolgáltatások tekintetében azt állítja, hogy a hulladék ROCE értéke 6,1% volt 2002-ben, azonban szándékában áll növelni – egyéb részlegekhez hasonlóan – 10% fölé 2009-re.

A. ábra Veolia: várt profit

ROCE és befektetett toke (CE)		2002 CE	2002	2009
	(€m)		ROCE	előrejelzés ROCE
Víz	11 838		5.7%	} >10%
Hulladék	5 043		6.1%	
Energiaszolgáltatások	2 516		7.3%	
Szállítás	1 257		7.3%	
FCC	1 734		12.0%	

1.4. Állami/magán részesedések

A magánvállalatok kombinált piaci részesedése változó Európa-szerte. Az állami szektor a legtöbb országban domináns maradt a hulladék gyűjtésében, azonban számos országban a kezelést már nagyrészt privatizálták.

EN	HU
Spain	Spanyolország
Germany	Németország
UK	Egyesült Királyság
France	Franciaország
Netherlands	Hollandia
Italy	Olaszország
Sweden	Svédország
Finland	Finnország

2. A szektor kérdései

2.1. Fizetés és erőforrás-kihelyezés

A Sita vitába keveredett a fizetésekkel kapcsolatosan a Sita Ost-nál, amely a Suez európai üzemi tanácsa elmarasztalásának tárgya volt, és arra ösztönözte a vezetőséget, hogy megoldást találjanak. "A bővítés nem lehet a fizetések csökkentésének, a körülmények romlásának és a kollektív szerződések megsértésének kifogása" (2004 szeptember).

Azonban a versenyképes pályázás nyomására az Ost dolgozói megállapodtak abban, hogy tárgyalnak a nemzeti megállapodás szerinti bérszínvonal alatti fizetésekről, hogy megmentse a munkahelyeket. Határozott törekvések vannak a németországi bérek csökkentésére, de a szakszervezetek bíznak benne, hogy megvédik a nemzeti megállapodást; Németország 2000 óta 10.000 munkahelyet veszített a költségcsökkentések miatt. Más országokban is tapasztalják a bérek és a munkahelyek számának lefelé nyomását a pályáztatás miatt.

A vállalatok a verseny által eloidézott nyomásra is panaszkodnak. A Rethmann (jelenleg Remondis) keseruen tapasztalja, hogy a profit nyomás alatt áll annak eredményeképp, hogy a német csomagolóanyag újrahasznosító Duales System Deutschland AG (DSD) versenyképesen pályáz a hulladékkezelési szerződésekre. A Rethmann panaszait visszhangozzák a kötelező pályáztatás más kritikái is: a bezárás veszélye, a minőség romlása. Elsorban a települési vállalatoknak, de a nagyobb vállalatoknak is, beleértve a Remondist, jelentős veszteségekkel kellett szembesülniük. (Rethmann Aktuell 3-2004).

Az Egyesült Királyságban a jelenleg megkötendő szerződések közül sok fog tartalmazni magán pénzügyi kezdeményezéseket (PFI). Egyes esetekben meg kell vásárolni a helyi hatóság hulladékkezelő vállalatát, mint Cumbriában is, más esetekben maga után vonja a kezelő- vagy égetőművek megépítését, mint Bedfordshire-ben vagy Cornwall-ban. Már van rá példa, hogy vállalatok lekerültek a jelöltek listájáról, hogy a kereskedelmileg vonzóbb szerződésekre lehessen koncentrálni.

2.2. Közbeszerzési irányelvek és verseny: inhouse közbeszerzés és PPP

Az ECJ jelenlegi szabályozásának a közbeszerzéssel kapcsolatosan komoly jelentősége van azon hulladékgazdálkodó vállalatok számára, amelyek települések és magáncégek közös vállalkozásai. A Hallei bíróság döntése szerint, ha a magáncégnek csak egy kicsiny részesedése is van, a jogi személy nem kezelhető inhouse közbeszerzőnek, és így az EU nyilvános közbeszerzési eljárása szerinti pályázatokon kell részt vennie. Ez a szabályozás azt jelenti, hogy a közös vállalkozásként működő PPP-k nem kezelhetők inhouse műveletben, ellentétben a számos esetben meglévő gyakorlattal.

Az eset a német város, Halle azon lépését érintette, melyben egy hulladékgazdálkodási szerződést az RPL Lochauval kötött meg, azzal a céggel, amelyben többségi tulajdona volt. Halle város felkérte az RPL Lochaut, hogy készítse el egy termális ártalmatlanító és visszanyerő mű építésének terveit, anélkül, hogy pályázatot írt volna ki, és döntött a hulladékgazdálkodási szerződésben való megállapodásról, újfent anélkül, hogy pályázatot írt volna ki. A szerződésben érdekelt versenytárs, a TREA Leuna megkérdőjelezte a lépést.

Más német PPP hulladékgazdálkodókat is jogi úton felelősségre vontak ugyanezért. Koblenz városa létrehozott egy társaságot, de most a Cleanaway kapta meg a szerződést.

Németországot megvádolták, mert nem vonta vissza a nem jogszzerűen létrejött szerződéseket a szennyvízgyűjtéssel kapcsolatosan Bockhornban, valamint a hulladékártalmatlanítással kapcsolatosan Braunschweigben, Alsó-Szászországban. Az EK eljárást folytat Cologne városának 1992 májusában létrejött 33 éves hulladék ártalmatlanítási szerződésével kapcsolatosan, melyet az Abfallentsorgungsgesellschaft Köln mbH (AVG) kapott meg, egy 25%-os magántulajdonnal rendelkező cég. Németország azzal érvelt, hogy az AVG-vel kötött szerződésre nem a Község jogszabályai vonatkoznak, mivel Cologne városa, az AVG 75%-os tulajdonosa, bizonyos szintű irányítással rendelkezett az AVG felett, amely inhouse kapcsolatot eredményezett.

Azonban a Bizottság szerint nem voltak meg a kello feltételek, hogy az Európai Bíróság esetjoga szerint ne az európai közbeszerzési szabályok szerint kelljen eljárni, mivel az AVG irányítása nem hasonlít ahhoz, ahogyan Cologne városa a saját részlegeit irányítja. Wrocław-ban, Lengyelországban a város lakossági szolgáltatásait néhány magánvállalatnak adta át.

A Rethmann (jelenleg Remondis) is kijelentette, hogy azt reméli, az európai törvényhozás liberalizálja a szektort: „Biztos vagyok benne, hogy Európa-szerte végbemeno liberalizáció eléri a települési hulladék ártalmatlanítását is ... az irányelvnek tartalmaznia kell egy általános definíciót, hogy mi az „újrahasznosítás”. A különböző tagországok eltéro véleményen vannak a fogalom definiálásával kapcsolatosan. Ennek ellenére a Parlament és a bizottságok, amelyeket a különböző érdekerületek szakértői támogatnak, próbálnak kétoldali megoldást találni.”

2.3. Csomagolóanyagok

Bulgária négy nonprofit szövetkezetet bízott meg a muanyag, üveg, fém és papír csomagolóanyagok begyűjtésével és újrahasznosításával Bulgáriában. (2005. február) Az új EU irányelv szerint, amely februárban lép életbe, a csomagolt termékek kereskedoinek és a gyártóinak kell gyűjteniük, szállítaniuk és újrahasznosítaniuk a csomagolóanyagokat. Bulgáriában a cégek egyénileg vagy valamelyik megbízott szövetkezetten keresztül is megszervezhetik a használt csomagolóanyagok gyűjtését, szállítását és újrahasznosítását.

2.4. Hatás az energiaügyre

Az európai irányelveknek pillanatnyilag jelentos hatása van az Egyesült Királyságban az elektromos áram és hulladékgazdálkodás piacaira egyaránt. Az Egyesült Királyságban az Építőmérnök Társaság (ICE) és a Megújuló Energia Szövetség (RPA) közösen kiadott egy jelentést, amelyben bemutatják a hulladék nagyobb mérvu energiacélú hasznosításának óriási potenciálját. A jelentés (A hulladékokból való energia-eloállítás lehetséges mértékének meghatározása az Egyesült Királyságban) arra a következtetésre jut, hogy megvan rá a lehetőség, hogy bizonyos típusú hulladékokból eloállítsák az Egyesült Királyság energiatermelésének 17%-át 2020-ra. Csak Angliában 2003-ban majdnem 30 millió tonna háztartási hulladék került lerakásra. A jelentés azt állítja, hogy ennek a hulladéknak több mint a felét fel lehetne használni, évente 2 millió háztartás számára elegendó energia eloállítására. Ezen hulladék legnagyobb részét az EU törvényei megújuló energiaforrásnak tekintik.

2.5. Az új tagállamok hulladékkezelésének gondjai

A LOGON projekt (<http://www.ceec-logon.net/reports/studies2004.htm> - az osztrák helyi önkormányzatok szövetségének vezetésével) egyik friss jelentése azonosította az új tagországokban jelentkezo problémákat, és a következők szerint foglalta össze:

1. **KORMÁNYZATI** problémák – A legfeltunobb hiba a kommunikáció hiánya. A helyi önkormányzatok ritkán kommunikálnak egymással, rossz a belso koordináció a települési részlegek között és nem megfelelo a konzultációs rendszer a helyi részvényes csoportokkal. Ezek a problémák, ha figyelmen kívül hagyják oket, súlyosan alá fogják ásni azon próbálkozásokat, amelyek a környezetvédelmi szabályozás alkalmazására és érvényesítésére irányulnak.
2. **PÉNZÜGYI** problémák – A hatékony hulladékgazdálkodás egy bizonyos költség felett érhető el, és jelenleg ez a költség túl magas a közép- és kelet-európai országok települései számára. A hulladékgazdálkodás szabályozásának intézkedései (különösen az adókkal és díjakkal kapcsolatosak) nem édik le teljesen a minőségi hulladékgazdálkodás költségeit. Továbbá annak ellenére, hogy külföldről segítség és befektetés érkezik, az Európai Unióon belül legszembetunobb, a pénz nagy részét központi szinten lekötik. Ennek eredményeképpen túl kevés pénz áramlik le helyi szintre, ahol leginkább szükség van rá.
3. **KAPACITÁS** problémák – Jelentos hiány van erőforrásokban központi és helyi szinten egyaránt. Ez azt jelenti, hogy hiány van emberekben a megfeleloség és végrehajtás biztosítására, hiány van a szakértelemben, és legfoképpen hiány van a jó gyakorlat átvételében. Nagyobb erőfeszítéseket kell tenni a kapacitás bővítésére a támogatási hálózatok megerősítésével a közép- és kelet-európai országokban.

2.6. Jogsértések és lemaradások

Spanyolországot és Írországot elítélték a hulladékgazdálkodási keret-irányelv (75/442/EEC javítva a 91/156/EEC által) megsértése, az illegális lerakás engedélyezése miatt. Görögország további figyelmeztetést kapott, mert nem számolta fel Krétán az illegális lerakót. 2001-ben a bíróság 20.000 Euró bírságot szabott ki Görögországra ugyanezzel a lerakóval kapcsolatban. Mire Görögország 2 és fél évvel később meg tudott felelni a szabályozásnak, több mint 18 millió Euró büntetést fizetett (European Report, 2005. április 13.,16.).

Nagy-Britannia esetében kiderült, hogy szennyezett háztartási hulladékot illegálisan Kínába akart exportálni. A dán tisztviselők, akik elfogták a szállítmányt Rotterdamban azt mondják, hogy a hulladékkezelő vállalatok Európa-szerte összejártsanak abban, hogy elkerüljék a növekvő lerakási és újrahasznosítási költségeket. (Guardian 7/4/2005)

Nagy-Britannia emellett 4 év lemaradásban van a hulladéklerakási irányelv alkalmazását illetően. Most vezetett be egy kedvezményes kereskedelmi programot az alkalmazás céljából. Az EU tagállamok teljesítménye az Unió környezetvédelmi szabályozásának való megfelelés kérdésében: Spanyolország majdnem a lista végén szerepel 25 jogsértéssel vagy olyan esettel, amikor nem alkalmazták az EU irányelveket, illetve csak részben vagy nem megfelelően alkalmazták. A legrosszabbul teljesítő ország Franciaország, 38 jogsértéssel.

2.6.1. Korrupció

A Sita-t megvádolták Belgiumban korrupció miatt egy évekkel ezelotti szerződés kapcsán. Németországban és Portugáliában is voltak korrupciós botrányok a hulladékkezelési szerződések privatizációjával kapcsolatban.

3. Foglalkoztatás

A szektorban foglalkoztatottak számával kapcsolatban jelen tanulmány az újonnan csatlakozott országokra fókuszál. 2004-ben Prágában egy konferencián három előadás foglalkozott a kérdéssel.

- az EK prezentációja az említett új tagországokban a társadalmi-gazdasági hatásokról: „A foglalkoztatás támogatása a környezeti iparágakban (több százezer munkahely a hulladékgazdálkodásban)” (előadta Otto Linher, Európai Bizottság, Környezetvédelmi, Termelési, Fogyasztási és Hulladék Főigazgatóság DGENV A.2 02/04/04 a bővítés és az EU hulladékgazdálkodási politikája: A közösségi jogrendszer 22. fejezetének való megfelelés előnyei)
- az EK Közös Kutatóközpont kutatóinak prezentációja a szektor jövőképevel kapcsolatban pontosabb becsléseket ad (Hulladéktermelés és gazdálkodás evolúciója az EU-hoz csatlakozó országokban, *Zheng Luo, Peter Eder Jövobeni Muszaki Tanulmányok Intézete (IPTS) Sevilla, Spanyolország*, <http://ipts.jrc.cec.eu.int> és <http://www.jrc.cec.eu.int>). Eszerint „A közvetlen foglalkoztatottak becsült száma 50-80.000 fő, ebből kb. 70% a vegyes gyűjtésben és 16% a lerakásban. Kevesen dolgoznak az újrahasznosítás és az elkülönített gyűjtés területén (az EU 15-ökhöz viszonyítva).” Az alábbiakban látható az előadás egyik diája, amely két előrejelzést mutat, mindkettő szerint nagy lesz a növekedés a hulladékkezelési szektorban foglalkoztatottak számában 2000 és 2020 között.

2. táblázat A JRC előrejelzése az újrahasznosításban dolgozók számáról az új tagállamokban

24. táblázat: Becsült foglalkoztatottság a BAU és ET jövőképekben

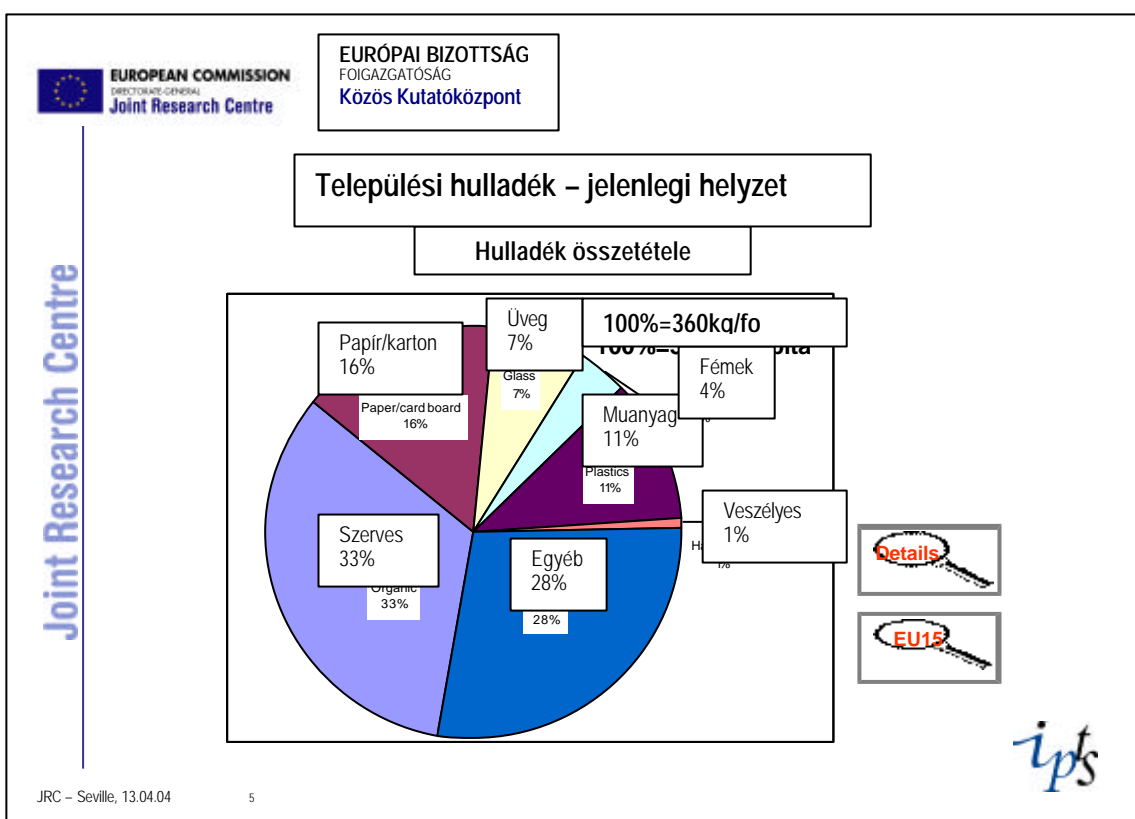
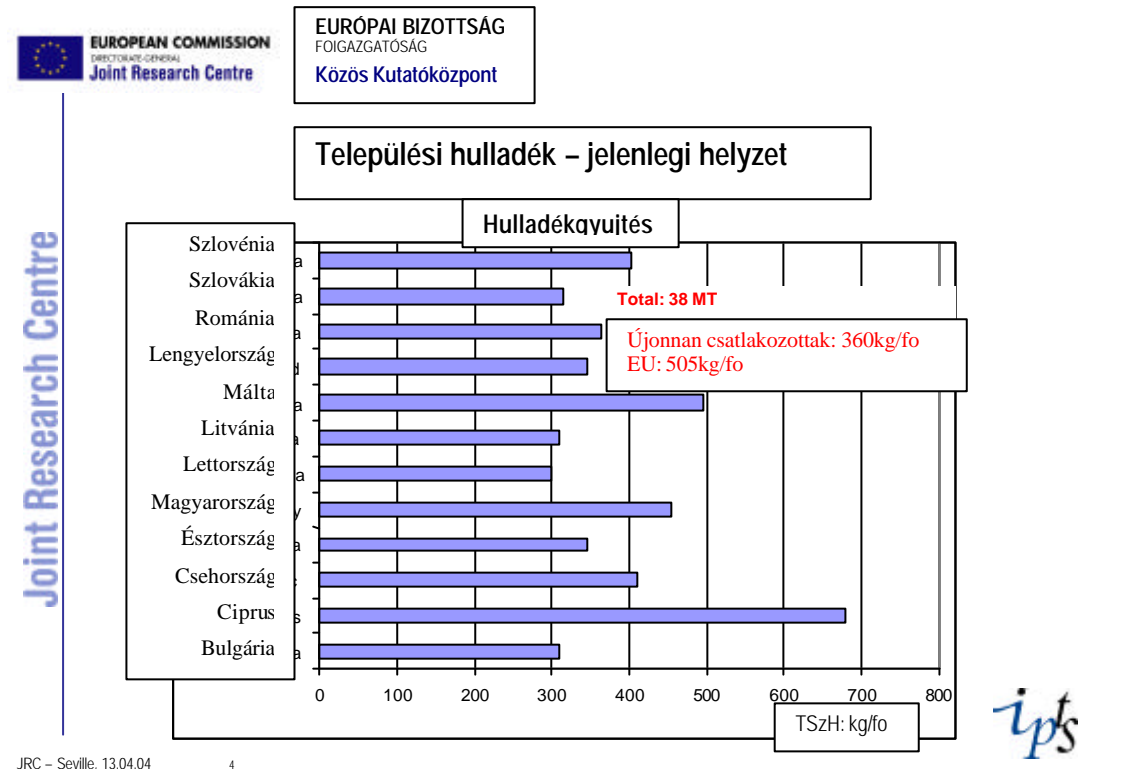
Tevékenység	Munkahelyek száma, 2000		Munkahelyek száma, 2020 RAI I		Munkahelyek száma, 2020 FT	
	Minimum	Maximum	Minimum	Maximum	Minimum	Maximum
Vegyés gyűjtés	36 276	58 042	27 720	44 352	17 070	27 312
Elkül. gyűjtés - üveg	432	605	2 458	3 441	3 774	5 284
Elkül. gyűjtés - papír	99	148	983	1 475	1 510	2 264
Elkül. gyűjtés - szerves	2 676	2 676	24 166	24 166	35 825	35 825
Komposztálás	284	284	2 560	2 560	3 795	3 795
Újrahasznosítás	3 085	3 702	30 725	36 870	47 175	56 610
Lerakás	8 380	11 732	6 930	9 702	4 268	5 975
Égetés	328	656	1 118	2 236	556	1 112
Összesen	51 560	77 844	96 661	124 802	113 972	138 176

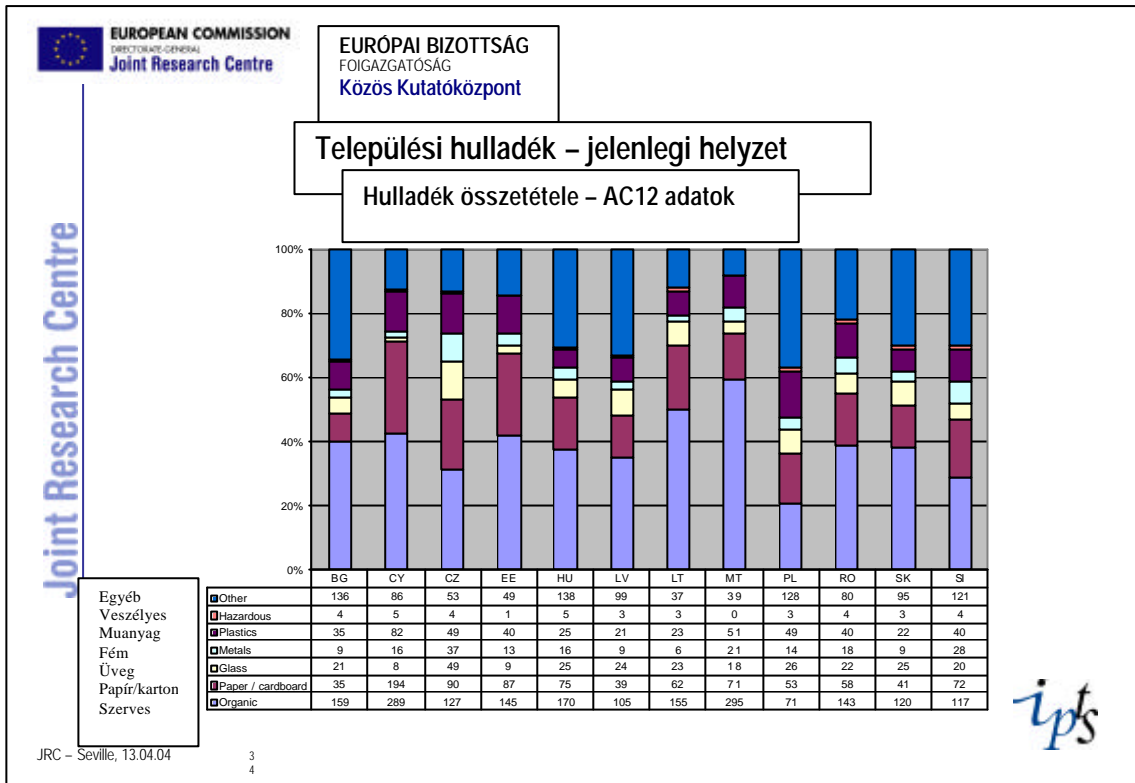
Egy kutató prezentációja Wroclaw-ban tartalmazott egy előrejelzést a lengyelországi munkahelyteremtéssel kapcsolatban, amely 1500 új munkahely létesítését jósolja 2015-re. (Lengyelország stratégiája a települési hulladék kezelésére és az európai helyzet, Ryszard Szpadt, Wroclaw Muzsaki Egyetem, Integrált Hulladékgazdálkodás és Életciklus Elemzés Workshop, Prága, 2004)

1. melléklet További grafikus információ a szektor szerkezetéről és fejlesztéséről

B. ábra

Hulladéktermelés és gazdálkodás evolúciója az EU-hoz csatlakozó országokban, Zheng Luo, Peter Eder Jövöbeni Muszaki Tanulmányok Intézete (IPTS) Sevilla, Spanyolország
<http://ipts.jrc.cec.eu.int> és <http://www.jrc.cec.eu.int>

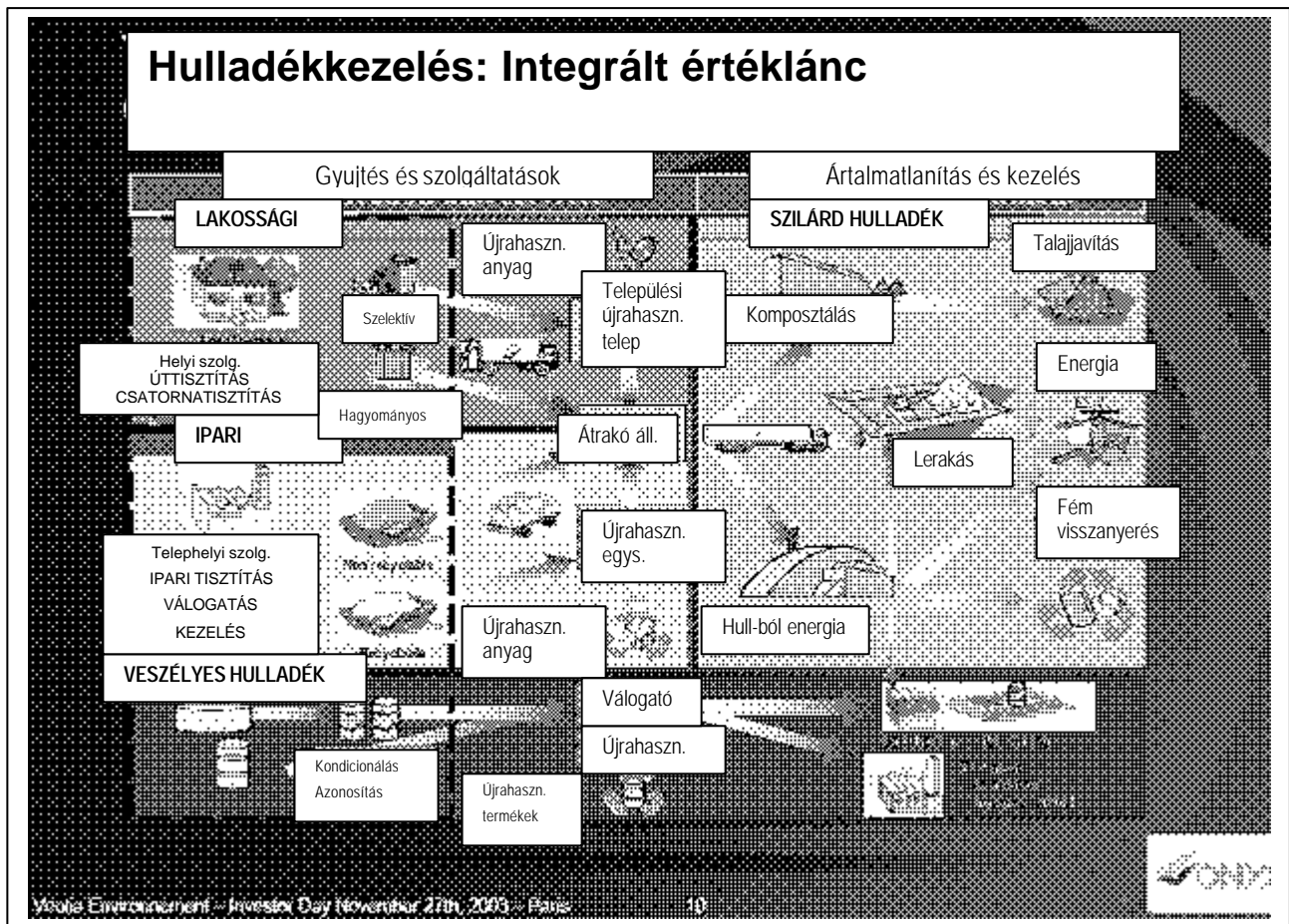

C. ábra A törvények változásának várható hatása

Táblázat – Várható nagyobb változások a TSZH kezelésében

JELMAGYARÁZAT:		Csökkenteni	Növelni	Semleges	
Hull. áram	Lerakás	Égetés energia-visszanyeréssel	Égetés energia-visszanyerés nélkül	Komposztálás	Újrahasznosítás
Teljes	A növekvő termelés és GDP, valamint az új fogyasztási mintázatok valószínűleg növekvő hulladék áramokat fognak eredményezni. Elocsatlakozási és közösségi alapok rendelkezésre állnak a lerakók létesítéséhez.	A megújuló energiapolitika, hulladékégetési irányelv és lerakási irányelv elősegíti, azonban verseny van a hulladékarámokért az újrahasznosítással és a komposztálással.	Az energia-visszanyeréssel történő égetés előnyben részesül. A meglévő égetőművekből egyeseket le kell állítani, mivel gazdasági szempontból nem éri meg felújítani, hogy megfeleljen az előírásoknak.	A biodegradálható anyagok lerakásának tiltása növeli a komposztálás iránti igényt.	A csomagolóanyag irányelv elősegíti az újrahasznosítást. Új célokról még nem döntöttek.
Szerves	Biodegradálható anyagok csökkentése 75%-kal (2004), 50%-kal (2007), 35%-kal (2014) a kiindulási évhez képest a lerakási irányelvnek megfelelően, a határidők eltérések az újonnan csatlakozott országok esetén.	Hulladékarámért folytatott verseny a komposztálással.		A biodegradálható anyagok lerakásának tiltása növeli a komposztálás iránti igényt.	
Papír/karton	Az újrahasznosítási célok elérése csökkenti a lerakásra kerülő hulladék mennyiségét.	Hulladékarámért folytatott verseny az újrahasznosítással.	Hulladékarámért folytatott verseny az újrahasznosítással!!!!		A csomagolóanyag irányelv elősegíti az újrahasznosítást. Új célokról még nem döntöttek.
Üveg	Az újrahasznosítási célok elérése csökkenti a lerakásra kerülő hulladék mennyiségét.	Az újrahasznosítási célok elérése csökkenti az égetőművekbe kerülő hulladék mennyiségét.	Az újrahasznosítási célok elérése csökkenti az égetőművekbe kerülő hulladék mennyiségét.	NEM LEHETSÉGES	A csomagolóanyag irányelv elősegíti az újrahasznosítást. Új célokról még nem döntöttek.
Fémek	Az újrahasznosítási célok elérése csökkenti a lerakásra kerülő hulladék mennyiségét.	Az újrahasznosítási célok elérése csökkenti az égetőművekbe kerülő hulladék mennyiségét.	Az újrahasznosítási célok elérése csökkenti az égetőművekbe kerülő hulladék mennyiségét.		A csomagolóanyag irányelv elősegíti az újrahasznosítást. Új célokról még nem döntöttek.
Muanyag	Az újrahasznosítási célok elérése csökkenti a lerakásra kerülő hulladék mennyiségét.	Az újrahasznosítási célok elérése csökkenti az égetőművekbe kerülő hulladék mennyiségét.	Az újrahasznosítási célok elérése csökkenti az égetőművekbe kerülő hulladék mennyiségét.		A csomagolóanyag irányelv elősegíti az újrahasznosítást. Új célokról még nem döntöttek.
Veszélyes	A lerakási irányelv számos veszélyes hulladék lerakását tiltja.	TSZH égetőkben tiltott.	TSZH égetőkben tiltott.		

D. ábra Integrált működés: a Veolia Environnement-től

EN	HU
Non recyclable	Nem újrahasznosítható
Recyclable	Újrahasznosítható
Stabilization	Stabilizálás
Landfilling	Lerakás
Treatment	Kezelés
Incineration	Égetés
Physico-chemical	Fizikai-kémiai

2. melléklet Az EU hulladékgazdálkodással kapcsolatos rendelkezéseinek összefoglalása

Forrás: <http://europa.eu.int/scadplus/leg/en/s15002.htm>

ÁLTALÁNOS KERETRENDSZER

- [A hulladék lerakása](#)
 - [Keret irányelv a hulladékok ártalmatlanításáról](#)
 - [A hulladék megelőzés és újrahasznosítás stratégiája](#)
 - [A hulladékokkal kapcsolatos jogszabályok alkalmazása](#)
 - [Hulladékkezelési statisztikák](#)
 - [Az újrahasznosítási iparág versenyképessége](#)
 - [A hulladékok országhatárokon átlépo szállításának felügyelete és ellenorzése](#)
 - [Integrált szennyezés megelőzés és ellenorzés: IPPC irányelv](#)
-

<http://europa.eu.int/scadplus/leg/en/lvb/l11022.htm> **KÜLÖNLEGES HULLADÉKOK**

- [Csomagolás és csomagolási hulladék](#)
 - [A kitermelőipar hulladékainak kezelése](#)
 - [PCB-k és PCT-k ártalmatlanítása](#)
 - [Elhasznált elemek és akkumulátorok ártalmatlanítása](#)
 - [Hulladék olaj ártalmatlanítása](#)
 - [Forgalomból kivont járművek](#)
 - [Tengeri olaj- és gázkitermelő telepek eltávolítása és ártalmatlanítása](#)
 - [Szennyvíziszap felhasználása a mezőgazdaságban](#)
 - [A PVC problémái környezetvédelmi szempontból](#)
 - [Hulladék elektromos és elektronikus berendezések](#)
 - [Titán-dioxid](#)
 - [Ártalmatlanítás](#)
 - [Felügyelet és ellenorzés](#)
 - [A szennyezés csökkentésére irányuló programok](#)
-

HULLADÉKÉGETÉS

- [Hulladékégetés](#)
 - [Veszélyes hulladék égetése](#)
 - [Égetőművek](#)
 - [Új égetőművek](#)
-

VESZÉLYES HULLADÉK

- [Veszélyes hulladék ellenorzött kezelése](#)
 - [Bázei konvenció a veszélyes hulladékok országhatárokon átlépo szállításának ellenorzésére](#)
-

RADIOAKTÍV HULLADÉKOK ÉS ANYAGOK

- [Radioaktív hulladék szállítás: felügyelet és ellenorzés](#)
 - [Radioaktív anyagok szállítás](#)
 - [A radioaktív hulladékok kezelésének 1999-es helyzete és jövőképe](#)
 - [Elhasznált radioaktív fűtőanyagok és radioaktív hulladékok kezelése](#)
-